

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA COMERCIALĂ

Decizia nr.1722

Dosar nr.375/42/2008

Ședința publică de la 3 iunie 2009

Completul compus din:

Gheorghe Buta	- Președinte
Daniela Elena Marta	- Judecător
Maura Olaru	- Judecător
Livia Petrescu	- Magistrat asistent

///

S-au luat în examinare recursurile declarate de pârâtele S.C. TBI LEASING IFN S.A. București și OMNIASIG - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București împotriva deciziei Curții de Apel Ploiești nr.132 din 18 iunie 2008.

La apelul nominal s-au prezentat recurenta - pârâtă S.C. TBI LEASING IFN S.A. prin avocat Emil Bivolaru, recurenta - pârâtă OMNIASIG - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. prin avocat Dicu Adriana - Laura și intimatul - reclamant TĂNASE NICOLAE VIRGILIU, lipsind intimata - pârâtă OMNIASIG - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. - Sucursala Dâmbovița.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către magistratul asistent, după care, avocații recurenților, pe rând, solicită încuviințarea probei cu înscrisuri, cerere pe care intimatul - reclamant o apreciază ca utilă pentru soluționarea pricinii.

Înalta Curte, după deliberare, în temeiul art.305 Cod procedură civilă, admite cererea de probațiune menționată și, constatând pricina în stare de a fi judecată, acordă cuvântul părților prezente pe cererile de recurs.

Privitor la recursul formulat de pârâta S.C. TBI LEASING IFN S.A., avocatul acestei părți solicită admiterea recursului, desființarea hotărârii atacate și trimiterea cauzei primei instanțe spre rejudecarea cererii de suspendare a judecării cauzei până la soluționarea dosarului penal, aceleași concluzii formulând și avocata recurenteii - pârâte OMNIASIG - VIENNA INSURANCE GROUP S.A.

Intimata – reclamantă solicită respingerea recursului pârâtei S.C. TBI LEASING IFN S.A., ca nefondat.

Privitor la recursul formulat de pârâta OMNIASIG - VIENNA INSURANCE GROUP S.A., avocata acestei părți solicită admiterea recursului, casarea ambelor hotărâri și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de fond, aceleași concluzii formulând și avocatul recurenteii – pârâte S.C. TBI LEASING IFN S.A.

Intimata – reclamantă solicită respingerea recursului pârâtei OMNIASIG - VIENNA INSURANCE GROUP S.A., ca nefondat.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursurilor de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin sentința nr.89/29 ianuarie 2008, Tribunalul Dâmbovița - Secția comercială și de contencios administrativ, a respins excepțiile invocate de pârâta S.C. TBI LEASING IFN S.A. București, privind lipsa calității sale procesuale pasive și lipsa interesului reclamantului pentru chemarea în judecată, a respins excepția invocată de pârâta S.C. OMNIASIG S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București - Sucursala Dâmbovița, privind lipsa calității de reprezentant a reclamantului, a admis în parte acțiunea modificată, formulată de reclamantul TĂNASE NICOLAE VIRGILIU, a obligat pârâta S.C. OMNIASIG S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București - Sucursala Dâmbovița, să plătească pârâtei S.C. TBI LEASING IFN S.A. București despăgubirea în sumă de 7.300 euro și daunele provocate acesteia prin încasarea cu întârziere a despăgubirii, rezultate din dobânzi, penalități, reactualizări, a dispus repunerea părților în situația anterioară și restituirea de către pârâta S.C. TBI LEASING IFN S.A. București către reclamant, a avansului și ratelor achitate de acesta totalizând 8.012,7 euro, a obligat pârâta S.C. TBI LEASING IFN S.A. București să radieze din circulație autoturismul Cielo cu număr de înmatriculare B-11-NVR și a obligat pârâtele să plătească reclamantului câte 5.000 lei, cu titlu de daune morale și cheltuieli de judecată de câte 1.575 lei.

Împotriva sentinței, au declarat apel toate părțile din proces.

Prin decizia nr.132 din 18 iunie 2008, Curtea de Apel Ploiești - Secția comercială, de contencios administrativ fiscal a respins, ca nefondate apelurile formulate de pârâte și a admis apelul formulat de reclamant.

A schimbat sentința în parte în sensul că a obligat pârâtele să plătească reclamantului câte 50.000 lei, daune morale, în loc de 5.000 lei și a menținut restul dispozițiilor sentinței.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut referitor la apelul pârâtei S.C. OMNIASIG S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București – Sucursala Dâmbovița în privința excepției lipsei procedurii prealabile, prevăzută de art.720¹ (1) Cod procedură civilă, că a fost îndeplinită potrivit procesului – verbal încheiat la 26 octombrie 2006 (fila 72 dosar fond) și adresei nr.1974/7 noiembrie 2006 a S.C. OMNIASIG S.A. către reclamant.

În privința excepției lipsei calității de reprezentant, a fost corect respinsă în considerarea mandatului dat de către pârâta S.C. TBI LEASING IFN S.A. reclamantului, conform art.7.5, teza finală din Contractul de leasing financiar nr.16014/9 februarie 2004, încheiat între S.C. TBI LEASING IFN S.A., în calitate de finanțator și reclamant în calitate de utilizator, potrivit căruia mandatul dat utilizatorului este deplin în cazul distrugerii totale a bunului, în același sens fiind și adresa nr.3072/23 noiembrie 2006 a pârâtei S.C. TBI LEASING IFN S.A. București.

Referitor la excepția de anulare a acțiunii pentru netimbrare, s-a reținut că, prin încheierea din camera de consiliu din 31 mai 2007, Tribunalul Dâmbovița - Secția comercială și de contencios administrativ, a respins ca neîntemeiată cererea de reexaminare formulată de apelanta – pârâtă împotriva încheierii pronunțată de aceeași instanță la 23 aprilie 2007 cu privire la timbrarea acțiunii de către reclamant, deoarece cauza derivă dintr-un fapt penal, respectiv dintr-un accident de circulație produs la data de 3 decembrie 2004, fiind, astfel, incidente, în cauză, dispozițiile art.15 lit.o din Legea nr.146/1997 privind taxele judiciare de timbru, potrivit cărora sunt scutite de taxa de timbru, cauzele penale, inclusiv despăgubirile civile sau daunele materiale și morale decurgând din acestea.

Pe fond, s-au înlăturat apărările pârâtei, privind incidența dispozițiilor art.3.1.1 din Condițiile specifice pentru avarii, potrivit cărora asiguratorul nu acoperă daunele produse când conducătorul auto – în speță reclamantul, se află sub influența băuturilor alcoolice, deoarece nu s-a dovedit acest fapt, dimpotrivă probele privind analizele toxicologice ale alcoolemiei nu sunt concludente, iar dosarul penal vizând răspunderea penală a numiților Isaiu Daniel și Proca Constantin în ceea ce privește săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.184 alin.2 și 4 Cod procedură penală raportat la art.182 Cod penal se află încă în curs de judecată.

S-a concluzionat, astfel, că în lipsa incidenței clauzei de exonerare, în cauză, operează răspunderea contractuală, fiind întrunite toate condițiile pentru antrenarea acesteia, încât, în mod legal, prima instanță a obligat această pârâtă să plătească celeilalte pârâte S.C. TBI LEASING IFN S.A. București suma de 7.300 euro și daunele civile materiale și morale, existând legătură de cauzalitate între fapta pârâtei și prejudiciul suferit reclamantului.

Cu privire la apelul formulat de pârâta S.C. TBI LEASING IFN S.A., s-a reținut că pentru aceleași considerente, critica privind lipsa calității de reprezentant a pârâtei nu poate fi primită ca și excepția anulării acțiunii pentru netimbrare.

În ceea ce privește lipsa calității procesuale pasive a acestei pârâte, s-a reținut că potrivit contractului de leasing financiar nr.16014/9 februarie 2004, încheiat între apelanta S.C. TBI LEASING IFN S.A., în calitate de finanțator și reclamantul, în calitate de utilizator, având mențiunea – asigurator S.C. OMNIASIG S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București - Sucursala Dâmbovița, în partea de sus a contractului de leasing, la art.7.6 din contract, se prevede că despăgubirile ce vor fi achitate de societatea de asigurare în cazul pierderii sau distrugerii totale a bunului, vor fi încasate de finanțator și vor fi distribuite, astfel: finanțatorul va reține din despăgubirea încasată de la societatea de asigurări o sumă echivalentă cu diferența între valoarea inițială a bunului din care se scad, valoarea avansului achitat de utilizator și valoarea ratelor de leasing achitate, iar utilizatorul va încasa diferența între valoarea despăgubirii și suma cuvenită finanțatorului.

Prin contractul de leasing financiar s-au prevăzut drepturi și obligații în sarcina pârâtei S.C. TBI LEASING IFN S.A., ea fiind îndreptățită să încaseze despăgubirea de la asigurator și ulterior să o distribuie, ceea ce nu a făcut.

Referitor la excepția lipsei de interes a reclamantului, s-au avut în vedere dispozițiile art.7.7 din contractul de leasing, potrivit cărora în cazul în care utilizatorul nu își îndeplinește la timp și complet mandatul încredințat și renunță la mandat, utilizatorul este obligat la plata către finanțator a unei despăgubiri la nivelul despăgubirii datorate de societatea de asigurare și care nu s-a încasat din culpa utilizatorului, sau după caz, a daunelor provocate prin încasarea cu întârziere a despăgubirilor datorate de societatea de asigurare, astfel încât este pe deplin justificat interesul reclamantului pentru stabilirea cadrului procesual prin participarea tuturor părților contractante, în condițiile în care contractul de leasing face parte integrantă din polița de asigurare, aceasta fiind încheiată între cele două

pârâte, ca asigurator și asigurat, reclamantul utilizator având obligația să plătească în continuare ratele de leasing datorită refuzului nejustificat al pârâtei finanțator de a achita despăgubirea pe care trebuia să o încaseze de la asigurator.

Pe fond, s-a reținut că obligația pârâtei de a restitui reclamantului avansul și ratele la contractul de leasing este legală, deoarece s-a refuzat sistarea facturării ratelor lunare de leasing, așa cum rezultă din anexa nr.2 privind lista plăților la Contractul de leasing financiar nr.16014/9 februarie 2004, aflată la fila 57 dosar fond, autoturismul fiind distrus total în accidentul de circulație din 3 decembrie 2004. Reclamantul a fost astfel nevoit să achite ratele și cum, urmare modificării O.G. nr.51/1997 prin Legea nr.241/2007, prin care toate taxele și impozitele din contractul de leasing trec în sarcina utilizatorului, este pe deplin întemeiat capătul de cerere privind obligarea apelantei la restituirea către reclamant a avansului și ratelor achitate de acesta, în cuantum de 8.012,7 euro, instanța dispunând legal și repunerea părților în situația anterioară și obligând pârâta să radieze din circulație autoturismul Cielo cu număr B-11-NVR, potrivit dispozițiilor art.47 lit.d, teza I din Regulamentul de aplicare al O.G. nr.195/2002.

În consecință, s-a concluzionat și cu privire la acest apel că, în condițiile în care nu s-a dovedit faptul că reclamantul s-a aflat sub influența băuturilor alcoolice la data producerii accidentului, despăgubirile materiale și morale au fost legal acordate.

Cu privire la apelul formulat de reclamant, s-a considerat că în privința modului în care s-a soluționat cererea în daune morale, hotărârea este netemeinică față de prejudiciul suferit pentru traumele psihice cauzate și, pe cale de consecință, a majorat cuantumul acestora.

Împotriva acestei hotărâri, au formulat recurs pârâtele solicitând, în principal, casarea și trimiterea cauzei spre rejudecare, iar în subsidiar modificarea hotărârii, admiterea apelurilor și schimbarea sentinței instanței de fond în sensul respingerii acțiunii, ca nefondată.

Pârâta S.C. OMNIASIG S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București - Sucursala Dâmbovița a invocat critici întemeiate pe dispozițiile art.304 pct.6, 7 și 9 Cod procedură civilă.

În cadrul primului motiv de recurs, prevăzut de art.304 pct.6 Cod procedură civilă, incident atunci când instanța a acordat mai mult decât s-a cerut ori ceea ce nu s-a cerut, a arătat că, în mod nelegal, a fost obligată la plata unei despăgubiri de 7.300 euro către recurenta – pârâtă S.C. TBI LEASING IFN S.A. deși această societate nu a solicitat niciodată obligarea sa la plata sumelor acordate, încălcându-se principiul disponibilității.

În cadrul celui de al doilea motiv de recurs, prevăzut de art.304 pct.7 Cod procedură civilă, incident atunci când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se sprijină sau cuprinde motive contradictorii și străine de natura pricinii, a arătat că instanța de apel nu a motivat critica privind nepronunțarea instanței de fond asupra excepției prematurității acțiunii în ceea ce privește daunele morale, adresa nr.1974/7 noiembrie 2006 neavând legătură cu aceste pretenții.

S-a mai reținut în motivarea instanței de apel că reclamantul a solicitat majorarea cuantumului daunelor morale, deși nu există o astfel de cerere.

În cadrul motivului de recurs, prevăzut de art.304 pct.9 Cod procedură civilă, incident atunci când decizia atacată este lipsită de temei legal sau a fost dată cu încălcarea legii, a arătat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra excepției prematurității cererii privind obligarea la plata daunelor morale, în cauză fiind dovedit că partea adversă nu a respectat dispozițiile art.720¹ Cod procedură civilă, în ceea ce privește procedura de convocare la conciliere.

S-a respins greșit și excepția lipsei calității de reprezentant al S.C. TBI LEASING IFN S.A. a reclamantului care a formulat cererea de chemare în judecată în calitate de mandatar al societății deși nu s-a depus un mandat expres, cum era necesar în această situație (art.68 Cod procedură civilă), iar aceasta din urmă a înțeles să formuleze apărări proprii, având o poziție procesuală distinctă de a reclamantului.

Motivarea instanței de apel potrivit căreia existența mandatului este dedusă din aplicarea prevederilor art.7.5 teza finală din contractul de leasing financiar este contrară acestor dispoziții, mandatul la care se referă contractul vizând doar demersurile extrajudiciare, iar prin respingerea excepției s-a ajuns la situația absurdă din punct de vedere juridic potrivit căreia mandantul, ale cărui interese ar fi trebuit reprezentate de către reclamant, să fie obligat la plată către mandatarul său.

O altă critică, în cadrul acestui motiv de recurs, o constituie modul de soluționare a excepției anulării cererii de chemare în judecată pentru nesatisfacerea obligației de plată a taxelor de timbru, instanța de apel aplicând greșit dispozițiile art.15 lit.o din Legea nr.146/1997, modificată, deoarece, în cauză, este vorba de o acțiune directă cu caracter comercial nederivată din penal, evaluabilă în bani, supusă plății taxelor de timbru, conform art.20 din lege.

Pe fond, considerațiile instanței sunt în contradicție cu dispozițiile O.U.G. nr.195/2002 în privința procedurii recoltării probelor biologice, probele atestând respectarea acesteia în condițiile prevăzute de actul

normativ, încât instanța de apel trebuia să constate că reclamantul se afla sub influența băuturilor alcoolice la data producerii accidentului, situație în care recurenta – pârâtă nu putea fi obligată la plata despăgubirilor.

Cât privește raportul de expertiză nr.264/2007 pe care instanța și-a motivat soluția, este nelegal, obiectivele fixate contravenind ordinului nr.1134/2000, pentru ca instanțele să fi putut reține că rezultatul alcoolemiei a fost viciat, în această privință, conform art.1169 Cod civil, sarcina probei revenind reclamantului.

Astfel, probele din cadrul dosarului de urmărire penală confirmă o altă situație.

O altă critică, în cadrul acestui motiv de recurs, vizează respingerea cererii de suspendare a judecării cauzei, în baza art.244 pct.2 Cod procedură civilă având în vedere dispozițiile art.22 (2) Cod procedură penală și faptul că pe rolul Parchetului de pe lângă Judecătoria Ploiești se află dosarul nr.2552/P/2007, iar soluționarea pe fond a prezentei cauze depinde de soluția ce va fi dată în cauza penală.

O greșită aplicare a legii a condus la menținerea hotărârii instanței de fond, de repunere a părților în situația anterioară și la obligarea recurente – pârâte S.C. TBI LEASING IFN S.A. la plata sumei de 8.012,7 euro, contravaloare rate leasing, ceea ce ar însemna că reclamantul a folosit gratuit autoturismul până la producerea accidentului, contrar prevederilor contractului de leasing.

O altă critică vizează greșita obligare a recurente – pârâte la plata daunelor morale, întrucât, nu există legătură de cauzalitate între operațiile suferite de reclamant și instrumentarea dosarului de daună, în cauză reclamantul solicitând antrenarea răspunderii civile contractuale în baza contractului de asigurare ori, acest tip de daune sunt specifice răspunderii civile delictuale și puteau fi pretinse doar de la autorii accidentului, niciuna dintre pârâte sau prepușii acestora nefiind părți la accidentul produs.

Recurenta – pârâtă a mai arătat că nu putea fi ținută să răspundă decât în baza, condițiile și limitele contractului de asigurare de bunuri încheiat cu reclamantul, potrivit principiului îndemnitar al despăgubirii, iar suma de 7.300 euro trebuind să fie achitată către S.C. TBI LEASING IFN S.A. în caz de daună totală și în niciun caz către reclamant.

Procedând, dimpotrivă, instanța de apel a încălcat atât dispozițiile art.27 alin.2 din Legea nr.136/1995, art.17.8 din Condițiile generale contractuale cât și art.969 Cod civil.

O corectă aplicare a legii ar fi condus la anulara raportului medico – legal psihiatric nr.259/3 aprilie 2007 care a stat la baza acordării daunelor,

deoarece a fost întocmit, definitivat și înregistrat anterior datei la care s-a întrunit comisia de examinare, nu are la bază examinarea nemijlocită a persoanei în cadrul unei comisii compusă dintr-un medic legist, în calitate de președinte și 2 medici psihiatri, încălcându-se art.10 alin.1 din Norma procedurală privind efectuarea expertizelor, constatările și a altor lucrări medico – legale.

Cât privește majorarea, în apel, a cuantumului acordat cu titlu de daune morale, este nelegală, deoarece are la bază stabilirea greșită a raporturilor juridice în care s-au aflat părțile și a conținutului obligațiilor asumate, așa-zisa tulburare de stress putând fi determinată de orice stare conflictuală, iar suma stabilită cu acest titlu este de 4 ori mai mare decât prejudiciul efectiv suferit.

Prin ultima critică adusă hotărârii, a arătat că s-a încălcat dreptul la apărare și principiul contradictorialității, prin Încheierea din 11 iunie 2008, necomunicată, permițându-se reclamantului să își precizeze pretențiile după închiderea dezbaterilor așa cum a procedat și instanța de fond când, cu încălcarea art.132 Cod procedură civilă a permis reclamantului să își modifice cererea inițială de chemare în judecată.

Recurenta S.C. TBI LEASING IFN S.A. a invocat critici subsumate motivelor de recurs prevăzute de art.304 pct.3, 5, 6, 7, 8 și 9 Cod procedură civilă.

În cadrul motivului de recurs, prevăzut de art.304 pct.5 Cod procedură civilă, privind încălcarea formelor de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității, a arătat că obiectul acțiunii nu vizează plata unor despăgubiri de către cei răspunzători penal de producerea accidentului, ci privește obligarea părților la plata unor despăgubiri civile contractuale, astfel că se impunea timbrarea acțiunii în raport de valoarea pretențiilor solicitate.

Deși, inițial, instanța de judecată a stabilit în sarcina reclamantului această obligație și a acordat mai multe termene de judecată, contrar legii, ulterior, a stabilit că litigiul își are geneza într-un fapt penal în contradicție cu toate celelalte măsuri din care a rezultat calificarea de către instanță a litigiului ca fiind comercial și a respins, astfel, excepția anulării cererii pentru netimbrare.

În cadrul motivului prevăzut de art.304 pct.3 Cod procedură civilă, vizând încălcarea competenței materiale, a susținut că, în condițiile în care există pe rol un dosar având ca obiect identificarea responsabililor de producerea accidentului, pronunțarea atât a sentinței de fond, cât și a deciziei din apel s-a făcut cu încălcarea competenței instanței penale, sens

în care s-a și solicitat suspendarea judecării până la definitivarea cercetărilor penale și pronunțarea unei hotărâri judecătorești.

Sub acest din urmă aspect, a expus situația de fapt rezultată din cererile de suspendare repetate formulate prin raportare la dosarul nr.2552/P/2007 aflat pe rolul Parchetului de pe lângă Judecătoria Ploiești.

În cadrul motivului de recurs, prevăzut de art.304 pct.6 Cod procedură civilă a arătat că atât instanța de fond cât și cea de apel care a menținut soluția primei instanțe, au acordat altceva decât s-a cerut dispunând nelegal repunerea părților în situația anterioară și obligarea S.C. TBI LEASING IFN S.A. la restituirea ratelor achitate de reclamant, totalizând 8.012,7 euro.

Așa cum a arătat și prin motivele de apel, reclamantul a solicitat prin cererea introductivă chemarea în judecată a S.C. TBI LEASING IFN S.A. doar pentru opozabilitate, iar la prima zi de înfățișare nu a depus nicio cerere modificatoare, încât, prima instanță trebuia să se pronunțe exclusiv pe cererile formulate „in limine litis” și nu să o oblige la plata acestei sume, deși nu exista o astfel de cerere.

Totodată, repunerea în situația anterioară contravine și dispozițiilor Codului civil și ale O.G. nr.51/1997, privind operațiunile de leasing contractul fiind cu executare succesivă, incompatibil cu această sancțiune juridică, iar în cauză nu s-a dovedit existența unei cauze de nulitate a contractului, care să determine acest lucru.

Sub acest aspect, trebuiau avute în vedere dispozițiile art.7.6 din contract, din care rezultă că despăgubirile la care are dreptul utilizatorul în cazul pierderii sau distrugerii bunului, reprezintă doar diferența între valoarea despăgubirii încasată de la asigurător și suma convenită finanțatorului.

În cadrul motivului prevăzut de art.304 pct.8 Cod procedură civilă, a arătat, în esență că, prin repunerea părților în situația anterioară, instanța a schimbat și înțelesul contractului de leasing, fiind de esența acestui contract ca utilizatorul să plătească, în schimbul utilizării bunului, rata de leasing, dobânda la această sumă și asigurările CASCO și RCA.

Tot de esența contractului este ca utilizatorul să preia riscul pierderii bunului, acest transfer intervenind oricum în baza principiului de drept „pacta sunt servanda”, prevăzut de art.969 Cod civil.

Cât privește suma acordată, ea nu poate depăși, așa cum s-a arătat, despăgubirile calculate conform art.7.6 din contract, pentru orice alte sume, reclamantul având dreptul, să se îndrepte împotriva persoanei vinovate de

producerea accidentului, dispozițiile Legii nr.241/2007 care au modificat dispoziții ale O.G. nr.51/1997, neavând legătură cu cauza.

În cadrul motivului prevăzut de art.304 pct.7 Cod procedură civilă a invocat contrarietatea între dispozitiv și considerente rezultată din faptul că, deși calitatea procesuală a reclamantului este justificată față de calificarea acestuia de mandatar al S.C. TBI LEASING IFN S.A., prin dispozitivul sentinței, pârâta S.C. TBI LEASING IFN S.A. a fost obligată către acesta la plata unor sume de bani.

Prin ultimele critici, subsumate mai multor puncte din cererea de recurs fără să se fi indicat vreun temei de drept a arătat că hotărârea este nelegală și sub aspectul acordării daunelor morale, neexistând o cerere formulată în termen procedural, și temei legal, societatea de leasing nepricinuind, prin natura raporturilor juridice pe care le-a avut cu reclamantul un prejudiciu de această natură.

Cât privește raportul medico-legal, obiectivul acestuia a fost de a se analiza relația de cauzalitate în raport de societatea de asigurare și nu și cea de leasing, iar concluziile, evident nu au vizat-o și pe această pârâtă.

Analizând recursurile, în limita motivelor de recurs, formulate de fiecare recurentă, în ordinea lor firească față de efectele juridice pe care le produc, prin admiterea acestora, se constată că sunt întemeiate pentru considerentele de fapt și de drept ce se vor expune în continuare.

Reclamantul, formulând cererea de chemare în judecată, la 28 noiembrie 2006, a solicitat în contradictoriu și în numele mandatului său S.C. TBI LEASING IFN S.A., ca S.C. OMNIASIG S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București - Sucursala Dâmbovița să își execute obligația ce și-a asumat-o prin contractul de asigurare încheiat între acestea din urmă de a plăti despăgubirea datorată ca urmare a producerii evenimentului asigurat, prin distrugerea totală a autoturismului deținut în leasing și să plătească, totodată, reclamantului despăgubiri civile de 500.000 lei RON, reprezentând daune morale, dobânzi și penalități de întârziere reactualizate.

A atașat dovada realizării concilierii directe cu S.C. OMNIASIG S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București - Sucursala Dâmbovița, conform art.720¹ Cod procedură civilă, din 26 octombrie 2006, pentru suma pretinsă cu titlu de despăgubiri, în dosarul de daună nr.CA/DB/04/652.

Ulterior, la 12 decembrie 2007, reclamantul a solicitat obligarea S.C. TBI LEASING IFN S.A. la radierea din circulație a autoturismului, iar la 12 ianuarie 2008, în răspunsul la întâmpinarea depusă de S.C. OMNIASIG

S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București - Sucursala Dâmbovița, cu nr.32/12 ianuarie 2008 și în concluziile scrise depuse pentru termenul de judecată din 29 ianuarie 2008, când cauza a și fost soluționată pe fond, a solicitat în calitate de mandatar al S.C. TBI LEASING IFN S.A. și în nume propriu, obligarea părții S.C. OMNIASIG S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București - Sucursala Dâmbovița să îi plătească S.C. TBI LEASING IFN S.A. suma de 7.300 euro, conform poliței de asigurare, încheiată între acestea, obligarea S.C. TBI LEASING IFN S.A. să îi restituie reclamantului suma de 8.012,82 euro, reprezentând avansul și cele 35 rate achitate, conform anexei 2 – Lista plăților la contractul de leasing financiar nr.16014/2004, încheiat între reclamant și această societate, cu aplicarea indicelui de inflație și obligarea în solidar a celor două părți la daune morale de 1.000.000 lei și cheltuieli de judecată.

Instanța de fond, soluționând cauza, a pronunțat o hotărâre în sensul celor solicitate prin această ultimă cerere, ne comunicată și nepusă în discuția părților, cu încălcarea principiilor legalității, contradictorialității a dreptului la apărare și a rolului activ al instanței, consacrate prin dispozițiile art.112 – 115 Cod procedură civilă, raportat la art.132 – 134 Cod procedură civilă, combinat cu art.103 Cod procedură civilă, art.109 Cod procedură civilă raportat la art.720¹ Cod procedură civilă, respectiv a art.129 Cod procedură civilă, în același sens, cu încălcarea art.298 Cod procedură civilă procedând și instanța de apel.

Este de principiu că partea are dreptul să dispună de obiectul procesului dar acest principiu trebuie corelat cu exigențele celorlalte principii ale procesului civil arătate, care permit părții modificarea cadrului procesual într-un anumit termen și condiții, cu respectarea drepturilor celorlalte părți atât la fond cât și în apel.

Pe de altă parte, deși instanțele de judecată au acceptat modificarea cadrului procesual în condițiile arătate, nu s-a dat o rezolvare corespunzător acestui cadru procesual unora dintre excepțiile invocate, deoarece atât prima instanță cât și instanța de apel, care a confirmat hotărârea de fond, au analizat aceste excepții doar prin raportare la cererea inițială.

Este evident astfel că, prin cererea din 12 ianuarie 2008, reclamantul și-a modificat pretențiile, deoarece, pe de o parte, a solicitat ca mandatar al S.C. TBI LEASING IFN S.A., în baza art.7.5 din contract obligarea S.C. OMNIASIG S.A. - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București - Sucursala Dâmbovița la plata sumei derivată din raportul juridic de asigurare către S.C. TBI LEASING IFN S.A. dar a solicitat în același timp și în nume propriu obligarea S.C. TBI LEASING IFN S.A., în baza

contractului de leasing, la radierea din circulație a autoturismului și repunerea părților în situația anterioară, în sensul restituirii avansului și a ratelor achitate în baza acestui contract, ca urmare a distrugerii autoturismului în urma producerii accidentului cât și obligarea ambelor părți la plata unor daune morale, reactualizate în apel.

Prin urmare, excepția anulării cererii de chemare în judecată pentru neplata taxei timbru aferente, ca și excepția prematurității acțiunii trebuiau analizate prin raportare la acest obiect patrimonial, evaluabil în bani, neavut în vedere și care nu este derivat din clauza penală iar excepția lipsei calității de reprezentant al S.C. TBI LEASING IFN S.A., a reclamantului trebuia analizată în contextul în care acesta din urmă are și calitatea de pârâtă și a formulat apărări proprii.

Toate aceste critici se subsumează motivelor de recurs prevăzute de art.304 pct.5, 6, 7 și 9 Cod procedură civilă și sunt întemeiate vătămarea recurenților pârâți neputând fi înlăturată, potrivit art.105 (2) Cod procedură civilă, decât prin desființarea hotărârilor.

S-a mai invocat, în plus de către recurenta – pârâtă S.C. TBI LEASING IFN S.A. și motivul de recurs prevăzut de art.304 pct.3 Cod procedură civilă, susținându-se că instanța nu era competentă material să judece cauza, atât această recurentă cât și cealaltă, în cadrul motivului de recurs, prevăzut de art.304 pct.9 Cod procedură civilă, susținând, totodată, că instanța civilă trebuia să suspende judecata cauzei, în baza art.244 pct.2 Cod procedură civilă.

Ori, față de natura pretențiilor derivate din executarea a două contracte comerciale, competența revine instanței comerciale care a fost legal investită, iar împrejurarea că există și un dosar de cercetare a unei fapte penale, în legătură cu accidentul, în care recurențele – pârâte nu sunt părți, nu atrage de drept suspendarea, în baza art.244 (2) Cod procedură civilă a judecării acestei cauze, ci doar în urma aprecierii oportunității ei, de către instanțe, față de caracterul permisiv al normei.

Prin urmare, aceste motive de recurs nu sunt fondate.

Totodată, în cadrul motivului, prevăzut de art.304 pct.8 și 9 Cod procedură civilă, recurențele - pârâte au invocat și aspecte care privesc fondul cauzei, criticând interpretarea greșită și nesocotirea drepturilor și obligațiilor derivate din executarea celor două contracte față de natura acestora, pe care le-au dezvoltat, respectiv neîndeplinirea condițiilor răspunderii pentru daune morale dar ele nu pot fi analizate în acest cadru procesual, față de soluția de casare a hotărârilor și de trimitere a cauzei spre rejudecare pentru motivele de recurs găsite deja, ca fondate, toate acestea

urmând a fi avute în vedere de către prima instanță, în rejudecare, ca și dispozițiile art.22 Cod procedură penală, dacă între timp s-a pronunțat o hotărâre penală definitivă.

Așa fiind, în baza art.312 pct.5 Cod procedură civilă raportat la art.304 pct.5, 6, 7 și 9 Cod procedură civilă se vor admite ambele recursuri, se vor casa hotărârile și se va trimite cauza spre rejudecare primei instanțe.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Admite recursurile declarate de pârâtele S.C. TBI LEASING IFN S.A. București și OMNIASIG - VIENNA INSURANCE GROUP S.A. București, împotriva deciziei Curții de Apel Ploiești nr.132 din 18 iunie 2008, casează decizia atacată și sentința Tribunalului Dâmbovița nr.89 din 29 ianuarie 2008 și trimite cauza Tribunalului Dâmbovița spre rejudecare.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 3 iunie 2009.

PREȘEDINTE,

Gh. Buta

JUDECĂTOR,

D.E. Marta

JUDECĂTOR,

M. Olaru

MAGISTRAT ASISTENT,

L. Petrescu

Red. D.E.M.

Dact. N.E./30.06.2009

Ex. 5

Curtea de Apel Ploiești

Judecători: Preda Popescu Florentina

Chirica Elena

